

Konkurences padome

Brīvības iela 55, Rīga, LV-1010, tālr. 67282865, fakss 67242141, e-pasts konkurence@kp.gov.lv, www.kp.gov.lv

L Ē M U M S

Rīgā

Nr. 19

(Prot. Nr.47, 2.§)

2018.gada 13.septembrī

Par pārkāpuma konstatēšanu, naudas soda uzlikšanu un par lietas izpētes izbeigšanu daļā

Lieta Nr. KL\5-3\16\15

Par Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas pārkāpumu Latvijas Lauku attīstības programmas 2014.–2020.gadam pasākuma “Ieguldījumi materiālajos aktīvos” 4.3.apakšpasākuma “Atbalsts ieguldījumiem lauksaimniecības un mežsaimniecības infrastruktūras attīstībā” ietvaros

SATURS

I LIETAS BŪTĪBA	3
II LIETAS DALĪBNIEKI.....	3
1. SIA “JOE”	3
2.IK „Firma Meliors”	3
3. SIA “3C”	4
4. SIA “TERRA TOPO”	4
5. SIA “Topo Risinājumi”	4
6. SIA “RR Ģeodēzija”	4
7. SIA “Ģeo Eko Risinājumi”	4
8. SIA “JELGAVAS MELIORĀCIJA”	4
9. SIA “LIMBAŽU MELIO”	4
10. SIA “Bauskas meliorācija”	4
11. SIA “Meliorācijas eksperts”	4
12. SIA „JB Latvija”	5
13. IK „J.O.Melio”	5
III ADMINISTRATĪVAIS PROCESS IESTĀDĒ	5
14. Lietas ierosināšana.....	5
15. Veiktās procesuālās darbības.....	6

16. Lietā izmantotie pierādījumi.....	6
IV LIETAS APRAKSTS.....	7
17. Sākotnējā informācija un LAD papildus sniegtā informācija	7
17.1. Iesnieguma sagatavošanas cenu aptaujas 4.3.apakšpasākuma projektos	8
17.2. Būvprojekta izstrādāšanas cenu aptaujas 4.3.apakšpasākuma projektos.....	8
17.3. Topogrāfiskās uzmērīšanas cenu aptaujas 4.3.apakšpasākumaprojektos.....	8
17.4. Būvdarbu cenu aptaujas 4.3.apakšpasākuma projektos.....	9
17.5. Būvuzraudzības cenu aptaujas 4.3.apakšpasākuma projektos.....	9
17.6. Secinājumi par saņemto informāciju	10
18. Procesuālo darbību laikā iegūtā informācija	10
18.1. D.D. 26.04.2017. apmeklējuma laikā iegūtā informācija.....	10
18.1.1. D.D. 26.04.2017. apmeklējuma laikā elektroniskā veidā iegūtā informācija.....	10
18.1.2. D.D. 26.04.2017. apmeklējuma laikā saņemtie paskaidrojumi.....	11
18.2. SIA “Bauskas meliorācija” 25.05.2017. apmeklējuma laikā iegūtā informācija	11
18.2.1. “Bauskas meliorācija” 25.05.2017. apmeklējuma laikā elektroniskā veidā iegūtā informācija.....	11
18.2.2. “Bauskas meliorācija” 25.05.2017. apmeklējuma laikā iegūtie paskaidrojumi ...	14
18.3. SIA “LIMBAŽU MELIO” 25.05.2017. apmeklējuma laikā iegūtā informācija.....	15
19. Papildu fakti par cenu aptauju organizēšanu un norisi	15
V KONKURENCES LIKUMA 11.PANTA PIRMĀS DAĻAS PIEMĒROŠANA	16
20. Piemērojamās normas.....	16
21. Aizliegtas vienošanās pārkāpuma skaidrojums pastāvīgajā judikatūrā	16
VI VIENOŠANĀS IZVĒRTĒJUMS LIETĀ	17
VII LIETAS DALĪBNIEKU VIEDOKĻI	18
22. SIA “LIMBAŽU MELIO” viedoklis un tā izvērtējums	19
VIII ATBILDĪBA.....	20
23. Naudas soda aprēķins	20
23.1. Naudas soda piemērošanas vispārējais pamats.....	20
23.2. Pārkāpuma smagums	20
23.3. Pārkāpuma ilgums	21
23.4. Pastiprinošie/ mīkstinošie apstākļi	22
23.5. Galīgais naudas soda aprēķins.....	22

I LIETAS BŪTĪBA

- 1 Lietas Nr. KL\5-3\16\15 izpētes ietvaros Konkurences padome (turpmāk – KP) ieguva informāciju, lai pārbaudītu vairāku tirgus dalībnieku rīcības atbilstību Konkurences likuma (turpmāk – KL) 11.panta pirmajai daļai, piedaloties iepirkumos (iepirkumu procedūrās), kas organizētas, lai īstenotu projektus Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) Latvijas Lauku attīstības programmas 2014.–2020.gadam pasākuma “Ieguldījumi materiālajos aktīvos” 4.3.apakšpasākuma “Atbalsts ieguldījumiem lauksaimniecības un mežsaimniecības infrastruktūras attīstībā” (turpmāk – 4.3.apakšpasākums) ietvaros.
- 2 Lietas ietvaros KP pārbaudīja SIA “JOE”, IK “Firma Meliors”, SIA “3C” darbības būvprojektu (meliorācijas sistēmas pārbūve/ laukumu izbūve vai pārbūve) izstrādāšanas iepirkumos, SIA “TERRA TOPO”, SIA “Topo Risinājumi”, SIA “RR Ģeodēzija”, SIA “Ģeo Eko Risinājumi” darbības topogrāfiskās uzmērīšanas iepirkumos, SIA “JELGAVAS MELIORĀCIJA”, SIA “LIMBAŽU MELIO”, SIA “Bauskas meliorācija”, SIA “Meliorācijas eksperts” darbības būvniecības iepirkumos un SIA “Jelgavas Būvuzraugs”, IK “J.O.Melio” darbības būvuzraudzības iepirkumos, kas visi organizēti 4.3.apakšpasākuma realizēto projektu ietvaros.

Tabula Nr.1

Lietas dalībnieks (pretendents iepirkumā)	4.3.apakšpasākuma projekts				
	Būvprojekta izstrādāšana (1.posms)		Topogrāfiskā uzmērīšana (2.posms)	Būvniecība (3.posms)	Būvuzraudzība (4.posms)
	Meliorācijas sistēmas pārbūve	Laukumu izbūve vai pārbūve			
SIA “JOE”	x	x			
IK “Firma Meliors”	x				
SIA “3C”		x			
SIA “TERRA TOPO”			x		
SIA “Topo Risinājumi”			x		
SIA “RR Ģeodēzija”			x		
SIA “Ģeo Eko Risinājumi”			x		
SIA “JELGAVAS MELIORĀCIJA”				x	
SIA “LIMBAŽU MELIO”				x	
SIA “Bauskas meliorācija”				x	
SIA “Meliorācijas eksperts”				x	
SIA “Jelgavas Būvuzraugs”					x
IK “J.O.Melio”					x

II LIETAS DALĪBNIKI

1. SIA “JOE”

- 3 SIA „JOE”, (vienotais reģ. Nr.43603067147), juridiskā adrese – Atmodas iela 19, Jelgava. Valdes loceklis ar tiesībām pārstāvēt atsevišķi – I.Š. SIA “JOE” dalībnieks – I.Š. (100%).

2.IK „Firma Meliors”

- 4 IK „Firma Meliors”, (vienotais reģ. Nr.43602026438), juridiskā adrese – Zemgales prospekts 4–20, Rīga. Individuālais komersants – R.Š.

3. SIA “3C”

- 5 SIA „3C”, (vienotais reģ. Nr. 43603014135), juridiskā adrese – Filozofu iela 3B–3, Jelgava. Valdes loceklis ar tiesībām pārstāvēt atsevišķi – D.Š. SIA “3C” dalībnieks – D.Š.(100%).

4. SIA “TERRA TOPO”

- 6 SIA „TERRA TOPO”, (vienotais reģ. Nr.44103043752), juridiskā adrese – Piedrujas iela 11, Rīga. Valdes priekšsēdētājs ar tiesībām pārstāvēt kapitālsabiedrību atsevišķi – G.Š., valdes loceklis ar tiesībām pārstāvēt kapitālsabiedrību atsevišķi –R.Š. SIA “TERRA TOPO” dalībnieki – G.Š. (50%) un R.Š. (50%).

5. SIA “Topo Risinājumi”

- 7 SIA „Topo Risinājumi”, (vienotais reģ. Nr.40103891679), juridiskā adrese – Jūrkalnes iela 87–32, Rīga. Valdes loceklis ar tiesībām pārstāvēt atsevišķi –L.D. SIA “Topo Risinājumi” dalībnieks – L.D. (100%).

6. SIA “RR Ģeodēzija”

- 8 SIA „RR Ģeodēzija”, (vienotais reģ. Nr.43603036965), juridiskā adrese – Lielā iela 6, Jelgava. Valdes priekšsēdētājs ar tiesībām pārstāvēt atsevišķi – M.D. SIA “RR Ģeodēzija” dalībnieks – M.D. (100%).

7. SIA “Ģeo Eko Risinājumi”

- 9 SIA „Ģeo Eko Risinājumi”, (vienotais reģ. Nr.40103207530), juridiskā adrese – Ēveles iela 14 k–1 –2, Rīga. Valdes loceklis ar tiesībām pārstāvēt atsevišķi –A.A. SIA “Ģeo Eko Risinājumi” dalībnieks – A.B. (100%).

8. SIA “JELGAVAS MELIORĀCIJA”

- 10 SIA“JELGAVAS MELIORĀCIJA”, (vienotais reģ. Nr.43603059915), juridiskā adrese – Bruņinieku iela 29/31, Rīga. Valdes loceklis ar tiesībām pārstāvēt kapitālsabiedrību kopīgi ar visiem valdes locekļiem – A.C., valdes loceklis ar tiesībām pārstāvēt kapitālsabiedrību kopīgi ar visiem valdes locekļiem – A.D. SIA “JELGAVAS MELIORĀCIJA” dalībnieks – A.D. (100%).

9. SIA “LIMBAŽU MELIO”

- 11 SIA “LIMBAŽU MELIO”, (vienotais reģ. Nr.44103005267), juridiskā adrese – Ventspils iela 48A, Rīga. Valdes loceklis ar tiesībām pārstāvēt kapitālsabiedrību atsevišķi – B.B. SIA “LIMBAŽU MELIO” dalībnieks – B.B. (100%).

10. SIA “Bauskas meliorācija”

- 12 SIA “Bauskas meliorācija”, (vienotais reģ. Nr.43603008321), juridiskā adrese – Mazais ceļš 5A, Jelgava. Valdes loceklis ar tiesībām pārstāvēt kapitālsabiedrību atsevišķi – B.A. SIA “Bauskas meliorācija” dalībnieks – B.C. (100%).

11. SIA “Meliorācijas eksperts”

- 13 SIA "Meliorācijas eksperts", (vienotais reģ. Nr.40103840210), juridiskā adrese – Pulkveža Brieža iela 6–1, Rīga. Valdes loceklis ar tiesībām pārstāvēt atsevišķi – C.C., prokūrists – C.C. SIA "Meliorācijas eksperts" dalībnieks – C.C. (100%).

12. SIA „JB Latvija”

- 14 SIA "JB Latvija" (līdz 13.12.2017. – SIA "Jelgavas Būvuzraugs"), (vienotais reģ. Nr.50103880751), juridiskā adrese – Jūrkalnes iela 87–32, Rīga. Valdes loceklis ar tiesībām pārstāvēt atsevišķi – L.D. SIA "Jelgavas Būvuzraugs" dalībnieks – L.D.(100%).

13. IK „J.O.Melio”

- 15 IK "J.O.Melio" (vienotais reģ. Nr.43602026368), juridiskā adrese – Tilta iela 17, Platone, Platones pag., Jelgavas nov. Individuālais komersants – C.A.
- 16 Saskaņā ar KL 1.panta 9.punktā noteikto un ņemot vērā KP rīcībā esošos Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra datus, SIA "JOE", IK "Firma Meliors", SIA "3C", SIA "TERRA TOPO", SIA "RR Ģeodēzija", SIA "Ģeo Eko Risinājumi", SIA "JELGAVAS MELIORĀCIJA", SIA "LIMBAŽU MELIO", SIA "Bauskas meliorācija", SIA "Meliorācijas eksperts", IK "J.O.Melio" ir uzskatāmas par savstarpēji neatkarīgiem tirgus dalībniekiem, savukārt SIA "Topo Risinājumi" un SIA "Jelgavas Būvuzraugs" – par vienu tirgus dalībnieku.
- 17 Ievērojot KL 1.panta 7.punktā noteikto, par konkurentiem uzskatāmi tirgus dalībnieki, kas iesnieguši piedāvājumus vienā (viena posma) iepirkumā(iepirkuma procedūrā). Proti, lietas ietvaros par konkurentiem Latvijas teritorijā savstarpēji uzskatāmas:
- SIA "JOE" un SIA "3C", piedaloties 4.3.apakšpasākuma projektu ietvaros organizētajos iepirkumos par būvprojektu izstrādāšanas pakalpojumu laukumu izbūvei vai pārbūvei sniegšanu;
  - SIA "JOE" un SIA "IK „Firma Meliors”, piedaloties 4.3.apakšpasākuma projektu ietvaros organizētajās iepirkumu procedūrās par būvprojektu izstrādāšanas pakalpojumu meliorācijas sistēmas pārbūvei sniegšanu;
  - SIA "TERRA TOPO", SIA "Topo Risinājumi", SIA "RR Ģeodēzija" un SIA "Ģeo Eko Risinājumi", piedaloties 4.3.apakšpasākuma projektu ietvaros organizētajās iepirkumu procedūrās par topogrāfiskās uzmērīšanas pakalpojumus sniegšanu;
  - SIA "JELGAVAS MELIORĀCIJA", SIA "LIMBAŽU MELIO", SIA "Bauskas meliorācija" un SIA "Meliorācijas eksperts", piedaloties 4.3.apakšpasākuma projektu ietvaros organizētajās iepirkumu procedūrās par meliorācijas sistēmu pārbūves un laukumu pārbūves vai izbūves būvdarbu pakalpojumu sniegšanu;
  - SIA "Jelgavas būvuzraudzība" un IK "J.O. Melio", piedaloties 4.3.apakšpasākuma projektu ietvaros organizētajās iepirkumu procedūrās par būvuzraudzības pakalpojumu sniegšanu.

III ADMINISTRATĪVAIS PROCESS IESTĀDĒ

14. Lietas ierosināšana

- 18 22.09.2016. KP, pamatojoties uz KL 8.panta pirmās daļas 1.punktu, 11.panta pirmo daļu un 22.panta pirmo daļu, nolēma ierosināt lietu Nr. KL\5–3\16\15 "Par KL 11.panta pirmās daļas pārkāpumu Latvijas Lauku attīstības programmas 2014.–2020.gadam pasākuma "Ieguldījumi materiālajos aktīvos" 4.3.apakšpasākuma "Atbalsts ieguldījumiem lauksaimniecības un mežsaimniecības infrastruktūras attīstībā" ietvaros" (turpmāk – Lieta).
- 19 KP Lietu ierosināja pret SIA "JOE", SIA "3C", IK "Firma Meliors", SIA "Topo risinājumi", SIA "Terra Topo", SIA "Ģeo Eko risinājumi", SIA "RR ģeodēzija", SIA "JELGAVAS

MELIORĀCIJA”, SIA “Bauskas meliorācija”, SIA “Meliorācijas eksperts”, SIA “LIMBAŽU MELIO”, SIA “Jelgavas Būvuzraugs” un IK “J.O.Melio”.

15. Veiktās procesuālās darbības

- 20 Pamatojoties uz Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 24.04.2017. lēmumu Nr. 3-12/0083/3 un KP Izpildinstitūcijas vadītāja 25.04.2017. pilnvaru Nr. 5-19/24, KP amatpersonas 26.04.2016. veica KL 9.panta piektās daļas 4.punktā noteiktās procesuālās darbības pie:
- SIA “JOE”;
  - SIA “Topo Risinājumi”, SIA “RR Ģeodēzija”, SIA “Ģeo Eko Risinājumi”;
  - SIA “Jelgavas Būvuzraugs”,
- kā arī KL 9.panta piektās daļas 5.punktā noteiktās procesuālās darbības pie SIA “Osik Latvija” un pie SIA “Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs” darbinieka D.D.
- Pamatojoties uz Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 18.05.2017. lēmumu Nr. 3-12/0096/24 un KP Izpildinstitūcijas vadītāja 25.05.2017. pilnvaru Nr. 5-19/30, KP amatpersonas veica KL 9.panta piektās daļas 4.punktā noteiktās procesuālās darbības pie:
- SIA “TERRA TOPO”;
  - SIA “JELGAVAS MELIORĀCIJA”, SIA “Bauskas meliorācija”, SIA “LIMBAŽU MELIO”.
- 21 Pamatojoties uz KL 9.panta piektās daļas 2.punktu, KP ieguva vairāku ar 4.3.apakšpasākuma īstenošanu saistīto personu paskaidrojumus.
- 22 Lietas izpētē izmantota arī informācija, kas iegūta no Lauku atbalsta dienesta (turpmāk – LAD), Latvijas Republikas Uzņēmuma reģistra, Pilsonības migrācijas lietu pārvaldes Iedzīvotāju reģistra departamenta, Ceļu satiksmes drošības direkcijas, interneta vietnēm *firmas.lv*, *iub.gov.lv* un *nic.lv*, Valsts ieņēmumu dienesta – VID Datu noliktavas sistēmas.
- 23 Ievērojot KL 26.panta septītajā daļā noteikto, KP Izpildinstitūcija pēc lēmuma pieņemšanai nepieciešamo faktu konstatēšanas 13.07.2018. nosūtīja *Paziņojumu par Konkurences padomes lēmuma pieņemšanai nepieciešamo faktu konstatēšanu un par uzaicinājumu iepazīties ar lietā Nr. KL\5-3\16\15 esošajiem pierādījumiem un viedokļa izteikšanu* (turpmāk – Paziņojums) SIA “LIMBAŽU MELIO” (Nr.5-3/741), SIA “Bauskas meliorācija” (Nr.5-3/742), SIA “JELGAVAS MELIORĀCIJA” (Nr.5-3/743) un SIA “Meliorācijas eksperts” (Nr.5-3/744). Atbilstoši KL 26.panta septītajai daļai, paziņojumos KP Izpildinstitūcija informēja adresātus par tiesībām iepazīties ar Lietu, izteikt savu viedokli, iesniegt papildu informāciju un tikt uzklausiem mutvārdu procesā.
- 24 Tiesības iepazīties ar Lietas materiāliem 02.08.2018. izmantoja SIA “LIMBAŽU MELIO” un SIA “JELGAVAS MELIORĀCIJA”.
- 25 KP 15.08.2018. un 23.08.2018. saņēma lietas dalībnieka – SIA “JELGAVAS MELIORĀCIJA” un 21.08.2018. SIA “LIMBAŽU MELIO” rakstveida viedokli/ paskaidrojumus.
- 26 05.09.2018. KP saņemts SIA “Bauskas meliorācija” lūgums noslēgt administratīvo līgumu Lietā, savukārt 13.09.2018. saņemti SIA “Bauskas meliorācija” apsvērumi saistībā ar administratīvo līgumu Lietā.

16. Lietā izmantotie pierādījumi

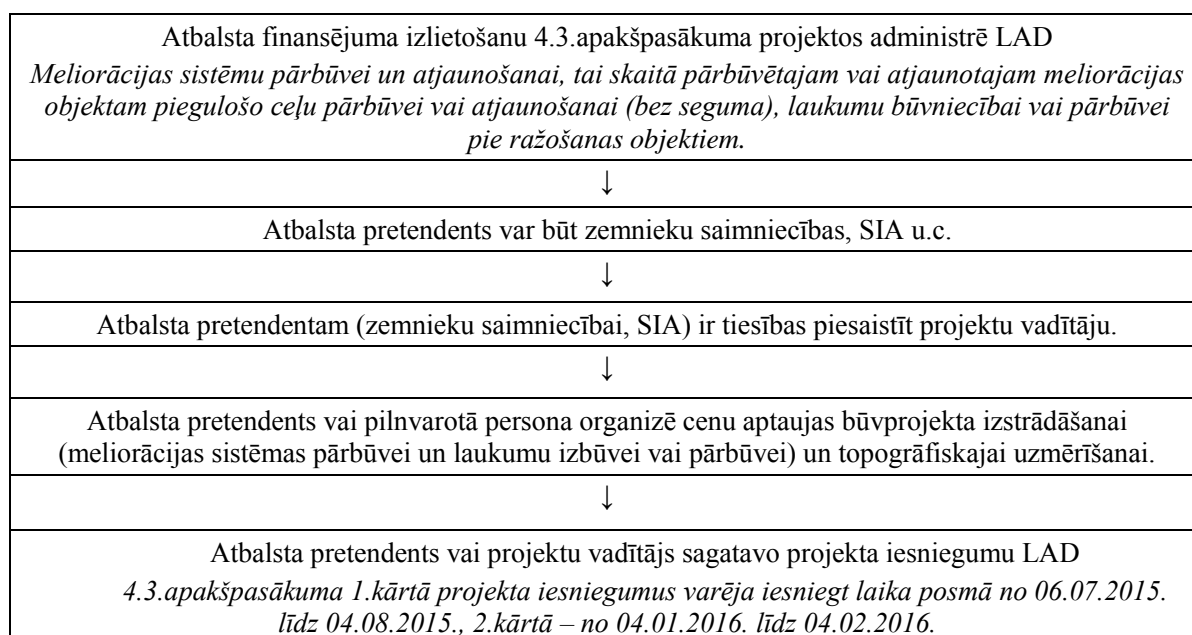
- 27 Galvenie pierādījumi Lietā, uz kuriem balstīti KP secinājumi:
- KL 9.panta piektās daļas 4. un 5.punktā noteikto procesuālo darbību laikā iegūtā informācija no elektroniskajiem datu nesējiem un personu sniegtie paskaidrojumi;
  - KL 9.panta piektās daļas 2.punktā noteikto procesuālo darbību laikā iegūtie paskaidrojumi;
  - LAD sniegtā informācija.

IV LIETAS APRAKSTS

17. Sākotnējā informācija un LAD papildus sniegtā informācija

- 28 KP 22.06.2016. saņēma LAD iesniegumu Nr.10.5.2–9/16/13ip saistībā ar 4.3.apakšpasākuma 1. un 2.kārtas projektu iepirkumiem, kas varētu liecināt par iespējamu aizliegtu vienošanos. LAD norāda, ka attiecīgās tendences un pazīmes saskatāmas, galvenokārt, tajos 4.3.apakšpasākuma projektu iepirkumos, kuros projektu vadītājs ir bijusi viena un tā pati persona – D.D. (1.kārtā) un O.O. (2.kārtā). LAD sniedza arī papildus informāciju 06.03.2017. (vēstule Nr.06.3–11/17/193) un 23.03.2017. (vēstule Nr.10.5.2–C.2.39/17/6ip).
- 29 13.02.2015. Eiropas Komisijā tika apstiprināta Latvijas Lauku attīstības programma 2014.–2020.gadam. Realizējot minēto programmu, Latvijā tiek ieviests Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai finansējums lauksaimniecības un lauku attīstībai. Kā viens no pasākumiem šīs programmas ietvaros ir paredzēti ieguldījumi materiālajos aktīvos, tostarp atbalsts ieguldījumiem lauksaimniecības un mežsaimniecības infrastruktūras attīstībā (4.3.apakšpasākums). Šīs programmas ietvaros tiek atbalstīta arī meliorācijas sistēmu pārbūve un atjaunošana, tai skaitā pārbūvētajam vai atjaunotajam meliorācijas objektam piegulošo ceļu pārbūve vai atjaunošana (bez seguma), kā arī laukumu būvniecība vai pārbūve pie ražošanas objektiem. Uz atbalstu pretendenti varēja pieteikties 2.kārtās.
- 30 Lai iegūtu minēto atbalstu (finansējumu) tā paredzētajiem mērķiem, atbalsta pretendents (piemēram, zemnieku saimniecībai) veic projekta izstrādi un tā īstenošanu. Katrs projekts tiek realizēts 4.posmos (2.kārtā – 5.posmos): būvprojekta izstrādāšana, topogrāfiskie uzmērīšanas darbi, būvniecība un būvuzraudzība. Lai atrastu piemērotāko pakalpojumu sniedzēju, būvprojekta izstrādei, topogrāfisko uzmērīšanas darbu, būvniecības un būvuzraudzība posmu izpildei tika organizēta iepirkuma procedūra. Tikai pretendents ar zemāko cenu ieguva tiesības sniegt attiecīgo pakalpojumu noteiktā posmā.
- 31 Saskaņā ar LAD Zemgales reģionālās lauksaimniecības pārvaldes sniegto informāciju, 4.3.apakšpasākuma 1.kārtā iesniegti 92 projekti, savukārt 2.kārtā tika iesniegti 29 projekti. 1.kārtā katra projekta realizācijai tika paredzēti 4 posmi (iepirkumu procedūras) – būvprojekta izstrādāšana, topogrāfiskās uzmērīšana, būvdarbi, būvuzraudzība. Savukārt 2.kārtā projektu realizācijai tika paredzēti 5 posmi (iepirkumu procedūras) – projekta iesnieguma sagatavošana, būvprojekta izstrādāšana, topogrāfiskās uzmērīšana, būvdarbi, būvuzraudzība.
- 32 Tabulā Nr.2 shematiski attēlots 4.3.apakšpasākuma projekta dokumentu virzības process:

Tabula Nr.2

↓
Projektu vadītājs/ atbalsta pretendents iesniedz projekta iesniegumu LAD
↓
Ja LAD ar lēmumu apstiprina iesniegto projekta iesniegumu, tad atbalsta pretendents vai pilnvarotā persona organizē attiecīgās būvniecības un būvuzraudzības iepirkumu procedūras.

- 33 Lietas ietvaros KP pārbaudīja tirgus dalībnieku rīcību un savstarpējo konkurenci 4.3.apakšpasākuma projekta posmos, kas tika organizēti, atbalsta pretendentiem realizējot meliorācijas sistēmu pārbūves projektus un laukumu izbūves vai pārbūves projektus.

17.1. Iesnieguma sagatavošanas cenu aptaujas 4.3.apakšpasākuma projektos

- 34 Gan meliorācijas sistēmu pārbūves, gan laukumu izbūves vai pārbūves projektu 1.kārtā atbalsta pretendenta projekta vadītājs lielākajā daļā gadījumu bija D.D., savukārt 2.kārtas 1.posmā – iesnieguma sagatavošanai un projekta izstrādei, tika organizētas cenu aptaujas, kurās piedalījās 2 pretendenti – D.D. (SIA “LLKC”) un O.O. (SIA “Osik Latvija”). Visos minētajos iepirkumos uzvarēja O.O./ SIA “Osik Latvija”. Atbalsta pretendents izvēlēto projekta sagatavotāju varēja arī pilnvarot viņa vārdā veikt tālākās darbības projekta īstenošanā, tostarp, vadīt tālāko projekta posmu izpildi un parakstīt nepieciešamo dokumentāciju atbalsta pretendenta vārdā.

17.2. Būvprojekta izstrādāšanas cenu aptaujas 4.3.apakšpasākuma projektos

- 35 4.3.apakšpasākuma 1.kārtas un 2.kārtas meliorācijas sistēmu pārbūves projektu izstrādes un laukumu izbūves vai pārbūves projektu izstrādes cenu aptaujās piedalījās tikai SIA “JOE”, SIA “3C” un IK “Firma Meliors”, visos gadījumos uzvarētāja bija SIA „JOE”. Izvērtējot LAD sniegto informāciju, konstatējams, ka cenu aptaujās pretendentu iesniegtie piedāvājumi nebija parakstīti, savukārt atbilstoši atbalsta saņēmēja cenu aptaujas aprakstā norādītajam uzaicinājumi sniegt piedāvājumu izteikti mutiski, bet piedāvājumi saņemti personīgi. Norādīts tikai mēnesis, kad tas noticis, taču no cenu aptaujas dokumentācijas neizriet konkrēts datums, kad aicinājums piedalīties iepirkumu procedūrā izteikts vai kad iesniegta cenu aptaujas pretendentu dokumentācija. Atsevišķos gadījumos cenu aptaujas apraksts nebija parakstīts. Turklāt, pārbaudot cenu aptaujas aprakstu 2.kārtā, redzams, ka tā saturu ar savu parakstu apstiprinājusi O.O. kā projekta vadītāja un atbalsta pretendenta pilnvarotā persona. Vienlaikus kā cenu aptaujas apraksta datums norādīts laiks, kad O.O. vēl nebija kļuvusi par projekta vadītāju.

17.3. Topogrāfiskās uzmērīšanas cenu aptaujas 4.3.apakšpasākumaprojektos

- 36 4.3.apakšpasākuma 1.kārtas meliorācijas sistēmu pārbūves projektu topogrāfiskās uzmērīšanas cenu aptaujās piedāvājumus sniegušas – SIA „TERRA TOPO”, SIA “Topo Risinājumi”, SIA “RR Ģeodēzija”, SIA “Ģeo Eko Risinājumi” (katrā cenu aptaujā – 2 pretendenti), katrai kādā no tām arī uzvarot.
- 37 Savukārt 4.3.apakšpasākuma 2.kārtas meliorācijas sistēmu pārbūves projektu topogrāfiskās uzmērīšanas cenu aptaujās piedāvājumus sniegušas – SIA “Topo Risinājumi” un SIA “Ģeo Eko Risinājumi”, visos minētajos iepirkumos uzvarēja – SIA “Topo Risinājumi”.
- 38 Arī šajās cenu aptaujās, līdzīgi kā secinājumos par būvprojekta izstrādāšanas cenu aptaujām, konstatējami neparakstīti piedāvājumi un apraksta parakstīšanas datums pirms pilnvarojuma to parakstīt, kā arī nav iespējams precīzi noteikt, kad un kādā veidā uzņēmumi aicināti piedalīties cenu aptaujā un piedāvājumi iesniegti cenu aptaujā.

17.4. Būvdarbu cenu aptaujas 4.3.apakšpasākuma projektos

- 39 4.3.apakšpasākuma 1.kārtas meliorācijas sistēmu pārbūves projektu būvdarbu cenu aptaujās uzvarēja SIA „Limbažu melio” un SIA „Meliorācijas eksperts”, savukārt kā citi pretendenti piedalījās – SIA „C.I.K.A.”, SIA „Auces meliorators”, SIA „Jelgavas meliorācija”, SIA „Bauskas meliorācija” un SIA „Zemgales meliorācija”. Arī šajās cenu aptaujās no projektu dokumentācijas vairākos gadījumos nav konstatējams, kad piedāvājums sagatavots vai iesniegts, kā arī aprakstā norādīts tikai mēnesis, kad pretendenti uzaicināti iesniegt piedāvājumu.
- 40 LAD sniegtā informācija daļā par iepirkumu dokumentāciju 4.3.apakšpasākuma 1.kārtas projektiem meliorācijas sistēmu pārbūvei, kuros projektu vadītājs bija D.D. un kuri padziļināti vērtēti šīs lietas ietvaros ir šādi:

Tabula Nr.3

Atbalsta Pretendents (Pasūtītājs)	Pretendenti* būvdarbu cenu aptaujā (piedāvājuma summa EUR bez PVN, datums)
ZS “Azaidi”	<ul style="list-style-type: none"> ● SIA “Meliorācijas eksperts” – 126 696,17 09.10.2015. ● SIA “Jelgavas meliorācija” – 145 247,28 09.10.2015. ● SIA “Bauskas meliorācija” – 149 377,23
ZS “Pārupes”	<ul style="list-style-type: none"> ● SIA “Limbažu melio” – 107 516,25 ● SIA “C.I.K.A.” – 124 710,98 03.12.2015. ● SIA “Bauskas meliorācija” – 118 425,83
ZS “Aleksandrīna”	<ul style="list-style-type: none"> ● SIA “Limbažu melio” – 215 260,01 16.05.2016. ● SIA “Bauskas meliorācija” – 246 829,21 16.05.2016. ● SIA “C.I.K.A.” – 247 778,51 29.04.2016.
ZS “Sniedzes”	<ul style="list-style-type: none"> ● SIA “Limbažu melio” – 159 244,67 01.04.2016. ● SIA “Zemgales meliorācija” – 179 871,08 01.04.2016. ● SIA “Bauskas meliorācija” – 169 008,84 04.04.2016.

*Pasūtītāja par uzvarētāju atzītais pretendents – treknrakstā.

17.5. Būvuzraudzības cenu aptaujas 4.3.apakšpasākuma projektos

- 41 4.3.apakšpasākuma 1.kārtas meliorācijas sistēmu pārbūves projektu būvuzraudzības iepirkumos piedalījušies dažādi pretendenti, t.sk. arī lietas dalībnieki – SIA „Jelgavas

Būvuzraugs” un IK „J.O.Melio”, katrai kādā no tiem arī uzvarot.

17.6. Secinājumi par saņemto informāciju

- 42 Izvērtējot iepriekš minētos 4.3.apakšpasākuma 1. un 2.kārtas projektu dokumentus, secināms, ka vairākās projektu ietvaros organizētajās cenu aptaujās piedāvājumus iesniegušo tirgus dalībnieku darbības novērojamas pazīmes, kas norāda uz iespējamu KL 11.panta pirmajā daļā noteiktā aizlieguma pārkāpumu. Dažādu projektu konkrētos posmos piedāvājumus iesnieguši vieni un tie paši tirgus dalībnieki, gandrīz nemainīgi tiesības veikt darbus iegūstot vienam un tam pašam tirgus dalībniekam.
- 43 Projektu vadītāju pilnvarojums 1. un 2.kārtā ir bijis *atbalsta pretendenta vārdā parakstīt, iesniegt projektu un iesniedzamos pavaddokumentus, kā arī veikt nepieciešamos precizējumus un iesniegt maksājuma pieprasījumu uz ELFLA finansēto Latvijas Lauku attīstības programmas “Investīcijas materiālajos aktīvos” pasākumu*. Papildus projektu vadītāju pienākumos varēja ietilpt projekta procesu virzība, cenu aptauju organizēšana, aicinājumu piedalīties cenu aptaujās nosūtīšana komersantiem, piedāvājumu saņemšana no pretendentiem cenu aptaujās, to izvērtēšana. Līdz ar to cenu aptaujās piedāvājumus iesniegušo pretendenta iespējamo pārkāpumu var būt veicinājuši projektu vadītāji un, iespējams, ka tieši projektu vadītāju rīcības rezultātā projektu ietvaros organizētajās cenu aptaujās jau iepriekš ir bijis zināms uzvarētājs (t.i. ar projektu vadītāju saistīts uzņēmums), līdz ar to pārējo pretendenta dalība cenu aptaujās bijusi formāla, bez patiesas vēlmē konkurēt (imitējot konkurenci) un tikai ar mērķi nodrošināt vēlamo dalībnieku skaitu.
- 44 Tomēr, izvērtējot no LAD saņemto informāciju un procesuālo darbību laikā iegūto informāciju, secināms, ka tā nav pietiekama, lai apstiprinātu KP šaubas par tirgus dalībnieku īstenotām aizliegtām darbībām konkurences tiesību kontekstā visos 4.3.apakšpasākuma 1. un 2.kārtas posmos. Vienlaikus iegūtie pierādījumi Lietuvā ir pietiekami, lai KP secinātu, ka tirgus dalībnieku darbības konkrētos būvdarbu cenu aptaujas 4.3.apakšpasākuma 1.kārtas projektos par meliorācijas sistēmu pārbūvi liecina par aizliegtu vienošanos atbilstoši KL 11.panta pirmajai daļai. Ievērojot minēto, turpmāk aprakstīta informācija, kas attiecas un kurai ir nozīme Lietuvā vērtējumā par tirgus dalībnieku darbībām konkrētās būvdarbu cenu aptaujās.

18. Procesuālo darbību laikā iegūtā informācija

18.1. D.D. 26.04.2017. apmeklējuma laikā iegūtā informācija

- 45 D.D. apmeklējuma laikā saņemti paskaidrojumi, kā arī elektroniskā veidā glabāta informācija.

18.1.1. D.D. 26.04.2017. apmeklējuma laikā elektroniskā veidā iegūtā informācija

- 46 D.D. e-pasta konta [d.d.@llkc.lv] apskates laikā tika atrasts 12.10.2015. e-pasts no SIA “Meliorācijas eksperts” prokūrista C.C. [sienasriga@inbox.lv]:

Datums	Sūtītājs/adresāts	Nosaukums un saturs
12.10.2015. 17:49	Sūtītājs – C.C. [sienasriga@inbox.lv] Adresāts – D.D. [d.d.@llkc.lv]	Nosaukums: Tames 2 pielikumi: <i>ZS_Azaidi_pied_Bauskas_Meliorācijas_SIA.docx;</i> <i>Jelgavas_Meliorācija_Azaidi_projekts.docx</i>

- 47 SIA “Meliorācijas eksperts” prokūrista C.C. 12.10.2015. e-pastam “Tames” pievienotie dokumenti satur SIA “Bauskas meliorācija” (*ZS_Azaidi_pied_Bauskas_Meliorācijas_SIA.docx*) un SIA “JELGAVAS MELIORĀCIJA” (*Jelgavas_Meliorācija_Azaidi_projekts.docx*) tāmes ZS “Azaidi” ELFLA projekta būvdarbu iepirkumam.

- 48 Apskatot abu minēto dokumentu rekvizītus, konstatējams, ka to autors ir M.M. (darba tiesiskajās attiecībās ar SIA “Meliorācijas eksperts” kopš 21.11.2014.) kā arī, ka abas tāmes izveidotas un pēdējās izmaiņas tajās veiktas vienā datumā.

Nosaukums	Izveidošanas datums	Pēdējoizmaiņu datums	Persona, kas veikusi pēdējās izmaiņas	Autors
<i>ZS_Azaidi_pied_Bauskas_Meliorācijas_SIA.docx (15,9 KB)</i>	12.10.2015. 10:09	12.10.2015. 16:22	User	M.M.
<i>Jelgavas_Melioracija_Azaidi_projekts.docx (16,3 KB)</i>	12.10.2015. 16:39	12.10.2015. 17:42	User	M.M.

- 49 SIA “Meliorācijas eksperts” prokūrista C.C. 12.10.2015. e-pastam “Tames” pievienotie dokumenti atbilst SIA “Bauskas meliorācija” un SIA “JELGAVAS MELIORĀCIJA” piedāvājumiem, kurus ZS “Azaidi” iesniegusi LAD.

18.1.2. D.D. 26.04.2017. apmeklējuma laikā saņemtie paskaidrojumi

- 50 D.D. skaidro, ka SIA “Latvijas Lauku konsultācijas un izglītības centrs” viņš ir ekonomikas speciālists – konsultē lauku uzņēmumus par ES finansējuma piesaisti caur LAD.
- 51 D.D. apstiprina, ka bijis projektu vadītājs 4.3.apakšpasākuma projektos. Kādreiz (līdz 4.3.apakšpasākumam ieskaitot) D.D. pats uz pilnvarojuma pamata gan parakstīja pieteikumus, gan iesniedza LAD, klienta interesēs, kuri bija naudīgāki. Normālā situācijā parasti to nedara projektu vadītājs, bet pats zemnieks, kas iesniedz dokumentus LAD un paraksta tos. Pēc pieteikumu iesniegšanas LAD vērtē pieteikumus 3–5 mēnešus. Ja LAD noraida pieteikumu, tad nekas nenotiek, bet, ja LAD apstiprina, tad jāorganizē ir būvniecības darbu iepirkumi, kas tiek veikti parasti pēc projekta apstiprināšanas. Vispārējo izmaksu iepirkumi tiek veikti sākot no 700 EUR jau pirms projekta iesniegšanas LAD. Projektu vadītājs zemniekam paskaidro, ka ir divi varianti, saskaņā ar normatīvajiem aktiem, ja iepirkums ir zem sliekšņa, tad zemnieks pats iet uzmeklēt uzņēmumus (vismaz 3), kas varētu piedalīties cenu aptaujā. Pārsvārā gadījumā zemnieks pats zina, kurus uzņēmumus viņš uzrunās un piesaistīs. D.D. dažkārt tikai rekomendē uzņēmumus, lai varētu piesaistīt tieši trīs uzņēmumus. Piemēram meliorācijā ir ļoti maz uzņēmumu, kas ar to nodarbojas, piemēram, SIA “LIMBAŽU MELIO”, SIA “Bauskas meliorācija”, SIA “Meliorācijas eksperts”, SIA “Zemgales meliorācija”.
- 52 Piedāvājumus uzņēmumi iesniedz zemniekam. D.D. piedāvājumus izvērtē kopā ar zemnieku – dokumentu atbilstību utt. Kopsavilkumā, kas tiek iesniegts LAD, ir norādīti visi pretendenti un to cenas, kas piedalījušies cenu aptaujā. Tiek arī norādīts tas uzņēmums, ko zemnieks ir izvēlējis kā uzvarētāju.
- 53 D.D. ir pamanījis līdzības pretendentu piedāvājumos, bet viņam tas bija vienalga. Tikai tad, kad projektus sāka noraidīt, tad sāka domāt. D.D. piedāvājumus nesagatavoja.

18.2. SIA “Bauskas meliorācija” 25.05.2017. apmeklējuma laikā iegūtā informācija

- 54 SIA “Bauskas meliorācija” apmeklējuma laikā saņemti valdes locekļa B.A. paskaidrojumi, kā arī elektroniskā veidā glabāta informācija.

18.2.1. “Bauskas meliorācija” 25.05.2017. apmeklējuma laikā elektroniskā veidā iegūtā informācija

- 55 SIA "Bauskas meliorācija" e-pasta konta [bauskas.melioracija@inbox.lv] apskates laikā tika atrastas 10.05.2016. un 17.05.2016. e-pasta vēstules no SIA "LIMBAŽU MELIO" valdes locekļa B.B. [b.b.@inbox.lv]:

Datums	Sūtītājs/adresāts	Nosaukums un saturs
10.05.2016. 07:18	Sūtītājs – [b.b.@inbox.lv] Adresāts – [bauskas.melioracija@inbox.lv]	Nosaukums: Z/S Aleksandrīna 1 pielikums: <i>Aleksandrīnas iepirkuma tāmes B_M.xls (56 KB)</i>
17.05.2016. 15:59	Sūtītājs – [b.b.@inbox.lv] Adresāts – [bauskas.melioracija@inbox.lv]	Nosaukums: Iepirkums Originālā e-pasta saturs: Sveiki. Nosūtu dokumentus un vēl jāpieliek: Pretendenta pieredzes apraksts (brīvā formā); Būvdarbu vadītāja kvalifikācijas pamatojums (brīvā formā); Pretendenta finanšu piedāvājums– tāme, kas saņemama pie būvdarbu pasūtītāja pārstāvja; reģistrācijas apliecības kopija; būvkomersanta reģistrācijas apliecības kopija; izziņa no VID par nodokļu parāda neesamību; būvdarbu vadītāja hidrobūvju būvniecības sertifikāta kopija. 2 pielikumi: <i>Aleksandrīnas iepirkuma tāmes B_M.xls (56 KB); Cenu piedāvājums_Aleksandrīna_B_M.docx (20 KB)</i>

- 56 SIA "LIMBAŽU MELIO" valdes locekļa B.B. sūtīto e-pastu pielikumi satur SIA "Bauskas meliorācija" tāmes un cenu piedāvājumu ZS "Aleksandrīnas" ELFLA projekta būvdarbu iepirkumam.
- 57 SIA "LIMBAŽU MELIO" valdes locekļa B.B. sūtītajiem e-pastiem pievienotie dokumenti atbilst SIA "Bauskas meliorācija" tāmēm un cenu piedāvājumam, kurus ZS "Aleksandrīna" iesniegusi LAD.
- 58 SIA "Bauskas meliorācija" e-pasta konta [bauskas.melioracija@inbox.lv] apskates laikā tika atrastas SIA "Bauskas meliorācija" grāmatvedes J.J. pārsūtītas 01.12.2015. e-pasta vēstules no SIA "LIMBAŽU MELIO" valdes locekļa B.B. [b.b.@inbox.lv], kā arī 02.12.2015. e-pasta vēstules no SIA "LIMBAŽU MELIO" valdes locekļa B.B. [b.b.@inbox.lv]:

Datums	Sūtītājs/adresāts	Nosaukums un saturs
01.12.2015. 20:03	Sūtītājs – J.J. [j.j.@gmail.com] Adresāts – [bauskas.melioracija@inbox.lv]	Nosaukums: Fwd: Meliorācija Originālā e-pasta saturs: ————— <i>Pārsūtītais ziņojums</i> ————— <i>No B.B. <b.b.@inbox.lv> Datums: 2015. gada 1. decembris 19:18 Temats: Meliorācija Kam:</i>

		<p><i>info@bauskasmelioracija.lv</i></p> <p><i>Sveiks.</i> <i>Aizmirsu pierakstīt:</i></p> <p><i>Pasūtītājs:</i></p> <p><i>Z/S "Pārupes"</i> <i>Reģ.Nr. 43601009337</i> <i>"Pārupes", Codes pagasts,</i> <i>Bauskas novads</i> <i>LV-3901</i></p>
01.12.2015. 20:05	<p>Sūtītājs – J.J. [j.j.@gmail.com]</p> <p>Adresāts – [bauskas.melioracija@inbox.lv]</p>	<p>Nosaukums: Fwd: Meliorācija</p> <p>Oriģinālā e-pasta saturs:</p> <p>————— <i>Forwarded message</i> —————</p> <p><i>From: B.B.<b.b@inbox.lv></i> <i>Date: 2015-12-01 12:30</i> <i>GMT+02:00</i> <i>Subject: Meliorācija</i> <i>To: info@bauskasmelioracija.lv</i></p> <p>1 pielikums:</p> <p>Fin_pied.xls (30,5KB)</p>
02.12.2015. 09:43	<p>Sūtītājs –[bauskas.melioracija@inbox.lv]</p> <p>Adresāts – [b.b.@inbox.lv]</p>	<p>Nosaukums: Tāme</p> <p>Oriģinālā e-pasta saturs:</p> <p>Labdien, sūtu tāmi</p> <p>1 pielikums:</p> <p>Tāme-B.pdf (277 KB)</p>
02.12.2015. 21:58	<p>Sūtītājs –[b.b.@inbox.lv]</p> <p>Adresāts – [bauskas.melioracija@inbox.lv]</p>	<p>Nosaukums: Re: Tāme</p> <p>Oriģinālā e-pasta saturs:</p> <p>Sveiki. Varētu atkārtot,mazliet projekta cipari pamainijās...</p> <p>Citējot Bauskas melioracija <bauskas.melioracija@inbox.lv > : Labdien, sūtu tāmi</p> <p>1 pielikums:</p> <p>Fin_pied.xls (31 KB)</p>

- 59 SIA "LIMBAŽU MELIO" un SIA "Bauskas meliorācija" e-pastu sarakstes pielikumi satur SIA "Bauskas meliorācija" finanšu piedāvājumu ZS "Pārupes" ELFLA projekta būvdarbu iepirkumam.
- 60 SIA "LIMBAŽU MELIO" un SIA "Bauskas meliorācija" 02.12.2015. e-pasta sarakstei pievienotais dokuments atbilst SIA "Bauskas meliorācija" finanšu piedāvājumam, kuru ZS "Pārupes" iesniegusi LAD.
- 61 SIA "Bauskas meliorācija" e-pasta konta [bauskas.melioracija@inbox.lv] apskates laikā tika atrasta 04.04.2016. e-pasta vēstule no SIA "LIMBAŽU MELIO" valdes locekļa B.B. [b.b.@inbox.lv]:

Datums	Sūtītājs/adresāts	Nosaukums un saturs
04.04.2016. 07:42	Sūtītājs – [b.b.@inbox.lv] Adresāts – [bauskas.melioracija@inbox.lv]	Nosaukums: Tāme Oriģinālā e-pasta saturs: <i>Izprintē lūdzu šo un paraksti, es šodien būšu pakaļ.</i> 1 pielikums: <i>Sniedzes Rundāle iepirkuma tāme B_M.xls (40 KB)</i>

- 62 SIA "LIMBAŽU MELIO" valdes locekļa B.B. 04.04.2016. e-pasta pielikums saturēja SIA "Bauskas meliorācija" lokālo tāmi ZS "Sniedzes" ELFLA projekta būvdarbu iepirkumam.
- 63 SIA "LIMBAŽU MELIO" valdes locekļa B.B. 04.04.2016. e-pastam pievienotā SIA "Bauskas meliorācija" lokālā tāme atbilst SIA "Bauskas meliorācija" lokālajai tāmei, kuru ZS "Sniedzes" iesniegusi LAD

18.2.2. "Bauskas meliorācija" 25.05.2017. apmeklējuma laikā iegūtie paskaidrojumi

- 64 SIA "Bauskas meliorācija" valdes loceklis B.A. paskaidroja, ka pamatpienākumi viņam uzņēmumā ir darbs ar pasūtītājiem un piedāvājumu sagatavošanu – mutiski cenas nodiktējot grāmatvedei C.L. SIA "Bauskas meliorācija" pamatā nodarbojas ar meliorāciju un tehnikas īri.
- 65 Piedāvājumus noformē grāmatvede, B.A. tikai nosaka mutiski cenas. Tāmes, kas ir izprintētas, B.A. saņem no grāmatvedes C.L. B.A. izprintētajām tāmēm apskatās apjomus un pozīcijas un ar zīmuli norāda vienības cenas. Pēc tam grāmatvede ievada datorā, izprintē un nodod B.A., viņš, ja nepieciešams, koriģē.
- 66 B.A. apstiprina, ka ir piedalījies un iesniedzis piedāvājumus un tāmes 4.3.apakšpasākuma ietvaros ZS "Sintijas", ZS "Azaidi", ZS "Karvišķes", ZS "Sniedzes", SIA "Inglebu Latvia Agro SIA", ZS "Pārupes", ZS "Dalderi", ZS "Mežmārtiņi", ZS "Līgo", ZS "Rasas", ZS "Aleksandrīna" projektu ietvaros veiktajos iepirkumos. Piedāvājumus un tāmes B.A. personīgi nogādāja ZS īpašniekiem. Komunikācija minēto 4.3.apakšpasākuma ietvaros notika ar ZS īpašniekiem, jo viņi arī jautā, vai nevar lētāk utt. B.A. īsti neatceras, bet domā, ka pats ir sagatavojis piedāvājumus un tos nav neviens devis. Paskaidrojot, ka tā kā viņš nestrādā ar datoru, tad to sagatavoja grāmatvede C.L.
- 67 B.A. tiek uzrādīts e-pasts, kuru SIA "Meliorācijas eksperts" prokūrists C.C. no e-pasta konta sienasriga@inbox.lv sūtījis D.D. uz e-pasta kontu d.d.@llkc.lv un lūgts izskaidrot, kāpēc C.C. sūtījis D.D. SIA "Bauskas meliorācija" tāmi un tās sagatavotājs ir SIA "Meliorācijas eksperts" darbinieks M.M..
- B.A. paskaidro, ka neatceras ZS "Azaidi". Nav loģiska izskaidrojuma, kāpēc citam uzņēmumam ir SIA "Bauskas meliorācija" tāme elektroniskā veidā. Iespējams, kāds cits ielauzies SIA "Bauskas meliorācija" datorā. C.C. B.A. nepazīst. B.A. paskaidro, ka zina SIA "Meliorācijas eksperts" darbinieku M.M. (uzvārdu nezina), taču nevar paskaidrot, kāpēc M.M.

- ir rekvizītos kā SIA "Bauskas meliorācija" tāmes sagatavotājs. B.A. apstiprina, ka uz SIA "Bauskas meliorācija" tāmes ir viņa paraksts.
- 68 B.A. tiek uzrādīts ZS "Sniedzes" iepirkumu procedūras SIA "Bauskas meliorācija" un SIA "LIMBAŽU MELIO" piedāvājumi. B.A. paskaidro, ka SIA "Bauskas meliorācija" un SIA "LIMBAŽU MELIO" piedāvājumi ir vizuāli līdzīgi, jo tā ir sakritība (.), savukārt, ka virsizdevisi ir norādīti 5% un peļņa 10 % abiem uzņēmumiem, B.A. paskaidro, tie ir cipari un kā kuru reizi tie tiek norādīti un tā ir sakritība.
- 69 B.A. tiek uzrādīts ZS "Pārupes" iepirkumu procedūras tāmes – SIA "LIMBAŽU MELIO" un SIA "Bauskas meliorācija" un lūgts izskaidrot, kāpēc SIA "Bauskas meliorācija" tāmē gandrīz visiem darbiem (izņemot 2.6.pozīcijā) norādījusi augstāku cenu par SIA "LIMBAŽU MELIO". B.A. paskaidro, ka tas iespējams tāpēc, ka SIA "Bauskas meliorācija" tika iedotas citas materiālu piedāvājumu cenas. Piedāvājumus materiālu cenām dod Viakon, Evopipes, Sanistal.
- 70 B.A. ir pazīstams ar SIA "LIMBAŽU MELIO" valdes locekli B.B. Uzņēmumi, kuriem ir meliorācijas sertifikāti, ir savstarpēji pazīstami, jo uzņēmumi ir Latvijas melioratoru biedrībā. SIA "Bauskas meliorācija" ir biedrs Latvijas melioratoru biedrībā. Minētā biedrība organizē dažādus seminārus biedriem.

18.3. SIA "LIMBAŽU MELIO" 25.05.2017. apmeklējuma laikā iegūtā informācija

- 71 SIA "LIMBAŽU MELIO" valdes loceklis B.B. paskaidroja, ka SIA "LIMBAŽU MELIO" nodarbojas ar meliorācijas darbiem. B.B. skaidro, ka pamatā visu SIA "LIMBAŽU MELIO" apgrozījumu sastāda ieņēmumi, kas iegūti no dalības iepirkumos.
- 72 B.B. skaidro, ka iepirkumiem dokumentāciju gatavo pats, izmanto elektronisko pastu info@limbazumelio.lv. Par SIA "LIMBAŽU MELIO" konkurentiem uzskatāmi SIA "Meliorācijas eksperts", SIA "Bauskas meliorācija, SIA "JELGAVAS MELIORĀCIJA".
- 73 B.B. nevar paskaidrot to, kā pasūtītājam ZS "Sniedzes" trīs pretendenti, tostarp, SIA "LIMBAŽU MELIO" un SIA "Bauskas meliorācija" piedāvājumos ir vienāda procentu likme par virsuzdevumiem (5%) un peļņa (10%).
- 74 B.B. ar SIA "Bauskas meliorācija" nav bijusi nekāda veida sadarbība. B.B. pirmo reizi dzird par D.D. – tādu personu nezina. Sadarbība ar viņu nav bijusi. B.B. zina B.A., viņš ir asociācijas loceklis.
- 75 B.B. nezina, kas vēl piedalīsies ZS izsludinātā konkursā, cenu aptaujā – viņš var tikai nojaust. B.B. ir vienīgā iekārta (drenu licējs) Baltijā, līdz ar to, tā ir SIA "LIMBAŽU MELIO" priekšrocība pret jebkuru citu un attiecīgi, ZS izvēlas SIA "LIMBAŽU MELIO". Par SIA "LIMBAŽU MELIO" iekārtu var uzzināt sociālajos tīklos "youtube.com" utt.
- 76 B.B. neatceras, vai ir bijusi sadarbība ar kādu uzņēmumu 4.3.apakšpasākuma ietvaros. Pēc konkursa par uzvaru uzzina no IUB, ZS pārstāvja, vai saņem informāciju elektroniski.

19. Papildu fakti par cenu aptauju organizēšanu un norisi

- 77 Izmeklēšanas laikā iegūtā informācija apliecina, ka konkurences normu pārkāpumi nebija vienīgais veids kā tika panāktas uzvaras iepirkumos un vairākos gadījumos 1. un 2.kārtas posmos organizētās cenu aptaujas bija fikcija ar mērķi nodrošināt labuma gūšanu atsevišķiem uzņēmumiem. Saskaņā ar iegūto informāciju Lietā, tostarp, e-pasta saraksti no SIA "JOE" tā atspoguļo SIA "JOE" izveidi, tās darbības plānošanu un daļēju tās realizāciju attiecībā uz 4.3.apakšpasākuma projektiem, kā arī L.D. ietekmi minētajā komercsabiedrībā. Iegūtā informācija liecina, ka L.D. un I.Š., sadarbojoties ar projektu vadītājiem, kuri darbojas SIA "JOE" interesēs, veica darbības, lai to uzņēmumi uzvarētu 4.3.apakšpasākuma 1. un 2.kārtas atsevišķos posmos. Tas arī veicināja konkurences imitāciju atsevišķās cenu aptaujās. Vienlaikus, ņemot vērā minēto personu veikto darbību vienpusējo raksturu, šādu darbību pārbaude neietilpst KL 11.panta pirmās daļas tvērumā.

V KONKURENCES LIKUMA 11.PANTA PIRMĀS DAĻAS PIEMĒROŠANA

20. Piemērojamās normas

- 78 KL 11.panta pirmās daļas 5.punktā noteikts, ka: „*Ir aizliegtas un kopš noslēgšanas brīža spēkā neesošas tirgus dalībnieku vienošanās, kuru mērķis vai sekas ir konkurences kavēšana, ierobežošana vai deformēšana Latvijas teritorijā, to skaitā vienošanās par piedalīšanos vai nepiedalīšanos konkursos vai izsolēs vai par šīs darbības (bezdarbības) noteikumiem, izņemot gadījumus, kad konkurenti publiski darījuši zināmu kopīgu piedāvājumu un šī piedāvājuma mērķis nav kavēt, ierobežot vai deformēt konkurenci.*”
- 79 Saskaņā ar KL 1.panta 2¹.punktu *karteļa vienošanās — konkurentu vienošanās, kuras mērķis ir kavēt, ierobežot vai deformēt konkurenci [iepirkuma vai pārdošanas cenu vai citu tirdzniecības nosacījumu, tai skaitā saistībā ar intelektuālā īpašuma tiesībām, noteikšana vai koordinēšana, ražošanas vai pārdošanas kvotu sadale, tirgu un klientu sadale, tai skaitā piedalīšanās vai nepiedalīšanās konkursos vai izsolēs vai vienošanās par šīs darbības (bezdarbības) noteikumiem, importa vai eksporta ierobežošana vai pret konkurenci vērstas darbības attiecībā uz citiem konkurentiem].*

21. Aizliegtas vienošanās pārkāpuma skaidrojums pastāvīgajā judikatūrā

- 80 Atbilstoši KL 2.pantā ietvertajam mērķim katram tirgus dalībniekam, konkurējot ar citiem, ir jākonkurē, izmantojot brīvas, vienlīdzīgas un godīgas konkurences līdzekļus. Tas aptver arī KP lēmumos un judikatūrā iedibināto principu¹, ka katram tirgus dalībniekam jānosaka sava rīcība tirgū patstāvīgi. Tirgus dalībnieks, neapšaubāmi, ir tiesīgs piemēroties tirgus apstākļiem un noteikt preces cenu atbilstoši tās izmaksām, taču ir aizliegti jebkuri kontakti starp tirgus dalībniekiem, kuru mērķis vai sekas ir ietekmēt esošā vai potenciālā konkurenta rīcību tirgū vai atklāt konkurentam savu plānoto rīcību, lai piemērotos tirgus apstākļiem.² Tādējādi no Konkurences likuma mērķa izriet ne tikai pienākums tirgus dalībniekam tieši nenodot datus konkurentiem (t.sk. ar amatpersonu vai darbinieku starpniecību), bet arī pienākums nodrošināt, lai personas, kurām tirgus dalībnieks nodevis šo informāciju, to nenodotu tālāk, jo abos gadījumos vienlīdz būtiski tiek ietekmēti brīvas, godīgas un vienlīdzīgas konkurences apstākļi tirgū³.
- 81 KL 11.panta pirmajā daļā lietotā termina “vienošanās” piemērošana netiek ierobežota tikai ar divpusēji vai daudzpusēji noslēgtu līgumu. KL ir piemērojams arī tirgus dalībnieku sadarbībai, kura tiek sasniegta ar daudz neformālākas sapratnes palīdzību un to sauc par saskaņotu darbību. Tādējādi vienošanās ir arī jebkurā citādā formā panākta un īstenota sadarbība starp konkurentiem, kuras ietvaros tiek īstenota komerciāli sensitīvas informācijas apmaiņa jo šāda darbība pēc sava mērķa ir vērsta uz konkurences mazināšanu starp tiem, t.i., kavēšanu, ierobežošānu vai deformēšanu starp konkurentiem. Tādējādi izšķirošais apstāklis ir pušu gribu sakritība (vienotība), un ne vienošanās formai, ne līgumisku sodu (sankciju) vai piemērošanas pasākumu pastāvēšanai nav nozīmes⁴.
- 82 Lai pierādītu saskaņotu darbību eksistenci, nav nepieciešams, ka konkurents ir formāli apņēmis attiecībā uz vienu vai dažiem citiem [konkurentiem] rīkoties zināmā veidā vai konkurenti ir vienojušies par to turpmāko rīcību tirgū. Ir pietiekami, ka konkurents ar savu paziņojumu par plānoto rīcību ir izslēdzis vai vismaz ir būtiski samazinājis neskaidrību par uzvedību, kuru sagaida no tā tirgū. Saskaņotas darbības jēdziens ietver sevī divpusēju kontaktu eksistenci. Šis apstāklis izpildās tad, kad viens konkurents atklāj tā nākotnes nodomus vai rīcību

¹ AT 29.06.2009. spriedums lietā Nr.SKA-234/2009, *Stats u.c.*, 18. un 24.punkts, 29.04.2011. spriedums lietā Nr.SKA-100/2011, *Aizputes ceļinieks, u.c.*, 12.punkts.

² KP 24.02.2012. lēmums Nr.E02–13, *Info Būve*, Pieejams: https://www.kp.gov.lv/files/lemumu_pielikumi/ujSycHnfFM.pdf

³ Turpat, 11.lp.

⁴ EK 26.05.2004. lēmums lietā Nr. 2006/895/EK, *Souris-TOPPS*, 79.punkts, AA spriedums lietā Nr.A43015713, *SZMA*, 18.punkts, AT 04.10.2011. rīcības sēdes lēmums lietā Nr.SKA-798/2011, *RD Elektroniks*, 8.punkts

- citam, savukārt otrs nav reaģējis noraidoši attiecībā uz šādas informācijas saņemšanu⁵.
- 83 Gan no Eiropas Savienības tiesas judikatūras, gan no KL 11.panta pirmās daļas 5.punktā lietotā jēdziena „darbības (bezdarbības) noteikumi” izriet, ka netiek prasīta obligāta vienošanās, piemēram, par piedāvāto pakalpojumu cenu. Aizliegta ir jebkura informācijas apmaiņa par tādiem konkurenta darbības (bezdarbības) noteikumiem, kas tā vai citādi var ietekmēt konkurējošā tirgus dalībnieka rīcību. Tā kā saimnieciskās darbības mērķis ir gūt ekonomisku labumu, jebkura tirgus dalībnieka rīcība ir pamatā vērsta uz tā sasniegšanu, tādēļ vienošanās par darbības noteikumu saskaņošanu arī ir vērsta tieši vai netieši uz ekonomiska labuma gūšanu⁶.
- 84 Aizliegti ir jebkādi tieši vai netieši kontakti starp komercsabiedrībām, kuru mērķis vai sekas ir konkurentu rīcības tirgū saskaņošana vai ietekmēšana. Nav pieļaujama informācijas apmaiņa starp konkurentiem ar komerciālās darbības plāniem un citu komerciāli būtisku informāciju.⁷ Par informācijas apmaiņu un saskaņošanu starp komersantiem ir uzskatāmas arī tādas darbības, ja, piemēram, pretendenti iepirkumā ir uzticējuši pieteikumu sagatavošanu citām personām un tās savā starpā ir uzturējušas sakarus piedāvājumu sagatavošanas procesā, tādā veidā komerciāli svarīgu informāciju par plānoto dalību iepirkumā nododot citu uzņēmumu rīcībā un nenodrošinot piedāvājuma individuālu sagatavošanu⁸.
- 85 No Konkurences likuma viedokļa starp diviem nesaistītiem uzņēmumiem, kas kandidē izsludinātajos iepirkumos kā neatkarīgi, nesaistīti tirgus dalībnieki, savstarpēji konkurējot, nav pieļaujama komerciāli sensitīvas informācijas apmaiņa un iesaistīšanās darbībās (arī ar darbinieku vai citu personu starpniecību), kas var ierobežot konkurenci konkrētā iepirkumā. Normālas konkurences apstākļos katra konkurējoša uzņēmuma prioritāte ir aizsargāt un nesamazināt savu konkurētspēju tirgū, darbojoties neatkarīgi un darot visu iespējamo, lai nepieļautu komerciāli sensitīvas informācijas apmaiņu starp konkurentiem, t.sk. darbinieku iesaistīšanos darbībās, kas var atklāt konkurentam darbības, kuras tas ir nolēmis vai plāno veikt.⁹

VI VIENOŠANĀS IZVĒRTĒJUMS LIETĀ

- 86 Izvērtējot Lietā iegūto informāciju un uz tās pamata konstatētos faktus, KP secina, ka augstāk minētie no normatīvajiem aktiem izrietošie un pastāvīgajā judikatūrā iedibinātie ierobežojumi no atsevišķu lietas dalībnieku puses nav ievēroti. Iegūtā informācija ir pietiekama, lai konstatētu, ka, piedaloties 4.3.apakšpasākuma būvdarbu cenu aptaujās, savstarpēji saskaņotus piedāvājumus ir sniegušas SIA “Bauskas meliorācija” un SIA “Meliorācijas eksperts” ZS “Azaidi” projekta ietvaros organizētajā būvdarbu cenu aptaujā, savukārt SIA “LIMBAŽU MELIO” un SIA “Bauskas meliorācija” savstarpēji saskaņotus piedāvājumus sniegušas ZS “Sniedzes”, ZS “Pārupes” un ZS “Aleksandrīnas” projektu ietvaros organizētajās būvdarbu cenu aptaujās.
- 87 Pretendenta, kurš uzvarēja vai iesniedza labāko piedāvājumu no lietas dalībnieku vidus konkrētajā 4.3.apakšpasākuma būvdarbu cenu aptaujā, rīcībā bija informācija par konkurenta piedāvājumu vai tāmi attiecīgajā iepirkumā, turklāt konkurenti savstarpēji bija informēti par šādu cenu aptaujas norisi un rezultātu, tostarp, konkurentu starpā notika elektroniska informācijas apmaiņa par attiecīgajā cenu aptaujā iesniedzamo tāmi.
- 88 Līdz ar to lietas dalībnieki ir veikuši darbības, kuras satur KL 11.panta pirmajā daļā noteiktā pārkāpuma tiesiskā sastāva pazīmes, t.i., vienojušies par piedalīšanās noteikumiem konkursos, kas vērtējama kā karteļa vienošanās, kas KL 11.panta pirmās daļas izpratnē ierobežo

⁵ EST 15.03.2000. spriedums lietā T-25/95, *Cimenteries*, 1852. un 1849.punkts, AA 06.05.2011. spriedums lietā Nr.A43006009, *Elkor Trade (Fosneks)*, 20.punkts, arī AT 04.10.2011. rīcības sēdes lēmums Nr.SKA-798/2011, *RD Elektroniks*, 8.punkts

⁶ AT 29.06.2009. spriedums lietā Nr.SKA-234/2009, *Stats u.c.*, 18.punkts.

⁷ Turpat, 20.punkts.

⁸ KP 24.02.2012. lēmums Nr.E02-13, *Info Būve*, 9.lp. Pieejams: https://www.kp.gov.lv/files/lemumu_pielikumi/ujSycHnfFM.pdf

⁹Turpat, 10.lp.

konkurenci pēc mērķa. Ja vienošanās mērķis ir kavēt, ierobežot vai deformēt konkurenci, tad nav nepieciešams pierādīt faktiskās sekas, kas iestājas šādas vienošanās rezultātā. Proti, nav nepieciešams pierādīt faktiskās pret konkurenci vērstās sekas, ja tiek pierādīts vienošanās konkurenci ierobežojošais mērķis¹⁰.

- 89 Par to liecina Lietā iegūtā informācija – pretendentu tāmju 4.3.apakšpasākuma būvdarbu cenu aptaujās konstatēšana pie konkurentiem, konkurentu elektroniskā sarakste, tostarp, e-pasti ar iesniedzamajām tāmēm attiecīgajā cenu aptaujā, kas kopsakarā ar LAD sniegto informāciju, un Lietā iegūtajiem paskaidrojumiem, ir pietiekama, lai konstatētu, ka atsevišķos projektos SIA “LIMBAŽU MELIO” un SIA “Bauskas meliorācija”, kā arī SIA “Bauskas meliorācija” un SIA “Meliorācijas eksperts” savus piedāvājumus nav gatavojušas neatkarīgi, bet savstarpēji saskaņoti.
- 90 Ievērojot minēto, lietas dalībnieku darbībās ir konstatējamas Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā noteiktā pārkāpuma tiesiskā sastāva pazīmes, tiem vienojoties par piedalīšanās noteikumiem šādos iepirkumos:

	ZS “Azaidi” projekts	ZS “Sniedzes” projekts	ZS “Pārupes” projekts	ZS “Aleksandrīnas”
SIA “LIMBAŽU MELIO”		x	X	x
SIA “Bauskas meliorācija”	x	x	X	x
SIA “Meliorācijas eksperts”	x			
Pierādījumi elektroniskā veidā iegūti	D.D.	SIA “Bauskas meliorācija”	SIA “Bauskas meliorācija”	SIA “Bauskas meliorācija”

- 91 Līdz ar to ir konstatējamas Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā noteiktā pārkāpuma tiesiskā sastāva pazīmes SIA “Meliorācijas eksperts” – 1 iepirkumā, SIA “LIMBAŽU MELIO” – 3 iepirkumos, SIA “Bauskas meliorācija – 4 iepirkumos.
- 92 Lietā nav iegūti pietiekami pierādījumi KL 11.panta pirmajā daļā noteiktā pārkāpuma konstatēšanai SIA “JOE”, IK “Firma Meliors” un SIA “3C” darbībās, piedaloties 4.3.apakšpasākumaprojektu ietvaros veiktajos būvprojektu izstrādāšanas iepirkumos (meliorācijas sistēmas pārbūve/ laukumu izbūve vai pārbūve), SIA “TERRA TOPO”, SIA “RR Ģeodēzija”, SIA “Ģeo Eko Risinājumi” un SIA “Topo Risinājumi” darbībās, piedaloties 4.3.apakšpasākuma projektu ietvaros veiktajos topogrāfiskās uzmērīšanas iepirkumos, SIA “Jelgavas meliorācija” darbībās, piedaloties 4.3.apakšpasākuma projektu ietvaros veiktajos būvdarbu iepirkumos, SIA “Jelgavas Būvuzraugs” un IK “J.O.Melio” darbībās, piedaloties 4.3.apakšpasākuma projektu ietvaros veiktajos būvuzraudzības iepirkumos. Ņemot vērā minēto, pret šiem tirgus dalībniekiem lietas izpēte ir izbeidzama.

VII LIETAS DALĪBNIKU VIEDOKĻI

- 93 KP ir izvērtējusi Lietā saņemtos Lietas dalībnieku viedokļus. Vienlaikus norādāms, ka lēmumā KP nav pienākums ietvert un atspēkot visu procesa dalībnieka sniegto viedokli un argumentus pilnā apjomā. Lēmumā ir norādīti tikai tie argumenti, kuriem ir nozīme Lietā – kuri ir būtiski un kuri spēj ietekmēt attiecīgo tiesisko situāciju¹¹.
- 94 Savukārt attiecībā uz SIA “Bauskas meliorācija” 13.09.2018. iesniegtajiem apsvērumiem saistībā ar administratīvā līguma noteikumiem Lietā, norādāms turpmākais. Ņemot vērā, ka apsvērumi iesniegti saistībā ar administratīvā līguma noteikumiem, savukārt SIA “Bauskas

¹⁰ Vispārējās tiesas 06.07.2000. spriedums lietā T-62/98, *Volkswagen AG*, 178.punkts, AT 29.12.2015. spriedums Nr.SKA-8/2015, *MAXIMA LATVIJA*, 8.punkts un AT 16.06.2017. spriedums Nr.SKA-61/2017, *FMS*, 7.punkts;

¹¹ Skat. arī AT 14.05.2009. sprieduma lietā Nr.SKA-59/2009, 10.punktu.

meliorācija” viedokli un papildus informāciju par Paziņojumu tajā norādītajā termiņā nav sniegusi, nav lūgusi termiņu pagarināt vai nokavēto termiņu atjaunot, lai sniegtu apsvērumus par Paziņojumu, ievērojot KL 26.panta septītajā daļā noteikto¹², KP neņem vērā SIA “Bauskas meliorācija” 13.09.2018. sniegtos apsvērumus.

22. SIA “LIMBAŽU MELIO” viedoklis un tā izvērtējums

- 95 SIA “LIMBAŽU MELIO” atbildība par konkurences tiesību pārkāpumu piemērota, pamatojoties uz e-pastiem, ko SIA “LIMBAŽU MELIO” valdes loceklis B.B. ir sūtījis uz SIA “Bauskas meliorācija” e-pastu. Vienlaikus šie e-pasti neliecina par konkurences tiesību pārkāpumu. Proti, LAD prasa vismaz trīs cenu piedāvājumus iepirkumiem. Pēc SIA “LIMBAŽU MELIO” piedāvājuma iesniegšanas vienā no būvdarbu cenu aptaujām, ar SIA “LIMBAŽU MELIO” sazinājās pasūtītāja pārstāvis un teica, ka LAD neapstiprinās iepirkumu, kamēr nebūs vēl citu cenu piedāvājumu. Tāpēc B.B. sazinājās ar SIA “Bauskas meliorācija” un vienojās, ka arī viņi iesniegs savu piedāvājumu, bet dokumentus SIA “LIMBAŽU MELIO” bija jāsgatavo pašiem.
- 96 KP norāda, ka piedāvājumu saskaņošana iepirkumos konstatējama, tostarp, kad divi vai vairāki uzņēmumi vienojas, ka, reaģējot uz izsludināto iepirkumu, viens vai vairāki no tiem neiesniegs piedāvājumu, atsauks piedāvājumu vai iesniegs savstarpēji saskaņotu piedāvājumu, piemēram, ar ievērojami augstāku cenu. Minētās darbības uzskatāmas par aizliegto vienošanos, kas vērsta uz cenu fiksēšanu un tirgus sadali, tikai šajā gadījumā notiek publiskajos iepirkumos¹³.
- 97 Šajā gadījumā SIA “LIMBAŽU MELIO” ar sniegtajiem paskaidrojumiem par panākto vienošanos ar SIA “Bauskas meliorācija” par piedāvājuma sagatavošanas un iesniegšanas apstākļiem tikai apstiprina KP konstatēto aizliegto vienošanos starp SIA “LIMBAŽU MELIO” un SIA “Bauskas meliorācija”, kas atbilst KL 11.panta pirmajā daļā noteiktā pārkāpuma sastāvam.
- 98 Kartelis nav attaisnojams ar valsts kā likumdevēja vai konkrētas pārvaldes iestādes vai citas personas, kas ir atbildīga par publisko līdzekļu izmantošanu, rīcību, kas veicinājusi darbības, kuru objektīvais mērķis ir bijis konkurences ierobežošana tirgū¹⁴. Pat pasūtītāja darbības, organizējot saskaņotu piedāvājumu iesniegšanu, nevar ietekmēt vienošanās dalībnieka atbildību par konkurences tiesību pārkāpumu¹⁵. Līdz ar to neatkarīgi no tā, vai atbalsta saņēmējs, tās pārstāvji norādīja uz nepieciešamību piedalīties iepirkumā noteiktam dalībnieku skaitam, pretendenti nav atbrīvoti no aizlieguma vienoties par saskaņotu piedāvājumu iesniegšanu, tostarp, lai nodrošinātu noteikta pretendenta skaita līdzdalību iepirkumā. Tas ir konkrētā pasūtītāja (atbalsta saņēmēja) pienākums, patstāvīgi, nesaskaņojot ar pretendentiem, uzaicināt izdevīgākā piedāvājuma saņemšanai nepieciešamo skaitu pretendenta iesniegt neatkarīgi sagatavotus piedāvājumus.
- 99 Nav nozīmes SIA “LIMBAŽU MELIO” norādei, ka sabiedrība ir atpazīstama tirgū ar savu kvalitāti un speciālo tehniku (vienīgo Baltijā), regulāri tiek aicināta piedalīties iepirkumos, lai arī ne visos uzvar. Tas vien apliecina pašas sabiedrības Lietas izpētes laikā norādīto, ka tā tirgū sacenšas cīņā par klientu ar citiem lietas dalībniekiem - SIA “Meliorācijas eksperts”, SIA “Bauskas meliorācija, SIA “JELGAVAS MELIORĀCIJA”.
- 100 SIA “LIMBAŽU MELIO” arī norāda, ka iepirkumi 4.3.apakšpasākuma ietvaros tiek organizēti atbilstoši MK noteikumiem Nr.600¹⁶, kuros noteiktas piedāvājumus iekļaujāmās maksimālās

¹² Saskaņā ar KL26.panta septīto daļu procesa dalībnieki var izteikt savu viedokli un iesniegt papildu informāciju 20 dienu laikā no KP paziņojuma par to, ka lietā ir iegūta informācija, kas nepieciešama lēmuma pieņemšanai saņemšanas brīdī. KP var neņemt vērā informāciju, kas saņemta pēc šā termiņa izbeigšanās.

¹³ Skatīt OECD vadlīnijas attiecībā uz to, kā apkarot manipulācijas ar piedāvājumiem publiskajos iepirkumos, 2009. Pieejamas: <http://www.oecd.org/daf/competition/cartels/48520541.pdf>

¹⁴ Eiropas Komisijas 05.12.2001. lēmums lietā 2003/569/EC, *Interbrew and Alken-Maes*, 247.-248.pārgrāfs, atstāts negrozīts

¹⁵ Skat. AA 06.01.2015. spriedumu lietā Nr.A43016313, *Austrumu energoceltņi*, 18.pārgrāfs, kas atstāts negrozīts ar AT 08.06.2015. spriedumu lietā SKA-642/2015

¹⁶ Ministru Kabineta 30.09.2014. noteikumi Nr.600 “Kārtība, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu atklātu projektu konkursu veidā pasākumam “Ieguldījumi materiālajos aktīvos””

cenās. KP paskaidro, ka attiecīgajos Ministru kabineta noteikumos noteiktās maksimālās attiecināmās izmaksas neliedz tirgus dalībniekiem iepirkumā iesniegt individuālu un neatkarīgu savas cenas piedāvājumu normālos konkurences apstākļos, tostarp, piedāvājot pasūtītājam izdevīgāku cenu par maksimālām attiecināmām izmaksām.

VIII ATBILDĪBA

23. Naudas soda aprēķins

23.1. Naudas soda piemērošanas vispārējais pamats

- 101 Ņemot vērā konstatētos faktus un pierādījumus kopsakarā, kuru izvērtējums sniegts Lēmuma VI sadaļā, secināms, ka SIA “LIMBAŽU MELIO”, SIA “Bauskas meliorācija” un SIA “Meliorācijas eksperts” darbības atbilst KL 11.panta pirmajā daļā noteiktā aizlieguma pārkāpuma tiesiskajam sastāvam. Pārkāpums izpaudies apstākļī, ka starp SIA “Bauskas meliorācija” un SIA “LIMBAŽU MELIO” un starp SIA “Bauskas meliorācija” un SIA “Meliorācijas eksperts” ir notikusi informācijas apmaiņa par piedalīšanos un tās nosacījumiem 4.3.apakšpasākuma projektu būvdarbu iepirkumos – cenu aptaujās.
- 102 KL 12.panta pirmā daļa nosaka: *“Ja Konkurences padome konstatē tirgus dalībnieku darbībās šā likuma 11.panta pirmās daļas pārkāpumu, tā pieņem lēmumu par pārkāpuma konstatēšanu, tiesiskā pienākuma un naudas soda uzlikšanu”*.
- 103 Tā kā aizliegtās vienošanās pārkāpums noticis starp tirgus dalībniekiem, kas ir konkurenti, tad saskaņā ar KL 12.panta trešo daļu KP ir tiesīga uzlikt konkurentiem naudas sodu līdz 10 procentu apmēram no to pēdējā finanšu gada neto apgrozījuma katram, bet ne mazāk kā 700 euro katram. Lai noteiktu naudas soda apmēru, KP izvērtē pārkāpumu atbilstoši Ministru kabineta 29.09.2008. noteikumiem Nr.796 „Kārtība, kādā nosakāms naudas sods par Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā un 13.pantā paredzētajiem pārkāpumiem”¹⁷ (turpmāk – Noteikumi Nr.796), kas bija spēkā šajā lēmumā konstatētā pārkāpuma izdarīšanas laikā¹⁸, kopsakarā ar Administratīvā procesa likuma 66.panta pirmajā daļā noteiktajiem lēmuma satura noteikšanas pamatprincipiem.
- 104 Noteikumu Nr.796 3.punktā ir noteikts, ka naudas sodu aprēķina procentos no tirgus dalībnieka pēdējā noslēgtā pārskata (finanšu) gada neto apgrozījuma pirms pārkāpuma konstatēšanas dienas¹⁹. Saskaņā ar KP rīcībā esošo informāciju SIA “LIMBAŽU MELIO” neto apgrozījums 2017.gadā bija EUR 628 095, SIA “Meliorācijas eksperts” neto apgrozījums 2017.gadā bija EUR 1 319 992, savukārt SIA “Bauskas meliorācija” neto apgrozījums 2017.gadā²⁰ bija 1 135 041 EUR.

23.2. Pārkāpuma smagums

- 105 Saskaņā ar Noteikumu Nr.796 13.punktu, nosakot naudas soda apmēru, ņem vērā pārkāpuma smagumu un ilgumu.
- 106 Saskaņā ar Noteikumu Nr.179 14.punktu, nosakot pārkāpuma **smaguma** pakāpi, ņem vērā pārkāpumu **veidu**. Ņemot vērā, ka konstatētais pārkāpums izpaudies kā konkurentu vienošanās par dalību un tās noteikumiem iepirkumos, tas vērtējams kā horizontāla karteļa vienošanās. Saskaņā ar Noteikumu Nr.796 15.punktu horizontālās karteļu vienošanās uzskata par sevišķi

¹⁷ 2016.gada 29.martā Ministru kabinets pieņēma noteikumus Nr.179 „Kārtība, kādā nosakāms naudas sods par Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā un 13.pantā un Negodīgas mazumtirdzniecības prakses aizlieguma likuma 5., 6., 7. un 8.pantā paredzētajiem pārkāpumiem”. Noteikumu Nr.179 3.–25.punkta normas saturiski neatšķiras no Noteikumu Nr. 796 3.–26.punkta normām.

¹⁸ AT 01.09.2011. spriedums lietā SKA-92/2011 *Papyrus*, 17.punkts.

¹⁹ Saskaņā ar AA 28.06.2018. sprieduma lietā Nr.A43005309, *Mobilux*, 7.punktu, neto apgrozījums tiesisku noteiktību iegūst pēc gada pārskata apstiprināšanas dalībnieku sapulcē, proti, dati ir apstiprināti ar dalībnieku sapulces lēmumu.

²⁰ 04.09.2018. KP saņemtais SIA “Bauskas meliorācija” 18.08.2018. Sabiedrības vienīgā dalībnieka lēmums

- smagu pārkāpumu, par kuru saskaņā ar Noteikumu Nr.796 18.4.apakšpunktu naudas soda apmērs var būt no 1,5 līdz 7 procentiem no pēdējā pārskata gada neto apgrozījuma.
- 107 Lai individualizētu nosakāmā naudas soda apmēru par pārkāpuma smagumu, KP ņem vērā pārkāpuma konkrēto izpausmi – aizliegto vienošanos, kuras ietvaros konkurence iepirkumos tika imitēta, sniedzot aizsega piedāvājumus, kā arī iepirkumu skaitu, kuros lietas dalībnieki iesniedza piedāvājumus, īstenojot vienošanos.
- 108 Tāpat, ievērojot Noteikumu Nr.796 14.punkta nosacījumus, KP ņem vērā pārkāpuma radītās vai iespējamās **sekas**. KP uzskata, ka konstatētās vienošanās rezultātā tika kavēta, ierobežota un deformēta konkurence. Lietas dalībnieku darbību rezultātā pasūtītāji no lietas dalībniekiem nesaņēma patiesi konkurējošus piedāvājumus. Tā rezultātā vairākās cenu aptaujās tika radīts maldīgs priekšstats par konkurences esamību cenu aptaujās, lai gan patiesībā tika iesniegti iepriekš saskaņoti un konkurenci imitējoši piedāvājumi. Vienlaikus, ņemot vērā, ka faktiskās sekas Lietā konstatēt nav nepieciešams, KP atbilstoši šim nosacījumam lietas dalībnieku naudas sodu nepalielina.
- 109 Visbeidzot, ievērojot Noteikumu Nr.796 14.punkta nosacījumus, ņem vērā katra iesaistītā tirgus dalībnieka **lomu** pārkāpumā. Saskaņā ar Noteikumu Nr.796 16.punktu un tā apakšpunktiem, izvērtējot katra pārkāpumā iesaistītā tirgus dalībnieka lomu, ņem vērā, vai pastāv vismaz viens no šādiem nosacījumiem: tirgus dalībnieks bijis pārkāpuma iniciators; pārkāpumā tirgus dalībniekiem bijusi aktīva vai pasīva loma. Lietā iegūtā informācija liecina, ka nav iespējams konstatēt, kurš lietas dalībnieks ir pārkāpuma iniciators, vienlaikus lietas dalībnieku loma pārkāpumā vērtējama kā aktīva²¹, jo Lēmumā minēti tirgus dalībnieki ir iesnieguši piedāvājumus vai to vārdā ir tikuši iesniegti piedāvājumi, pret ko attiecīgais lietas dalībnieks nav iebildis.
- 110 Ievērojot minētos apsvērumus, naudas sods par pārkāpuma smagumu lietas dalībniekiem – SIA “Meliorācijas eksperts” nosakāms 2% no tirgus dalībnieka iepriekšējā finanšu gada neto apgrozījuma, SIA “LIMBAŽU MELIO” 2,5 % un SIA “Bauskas meliorācija” 2,5% apmērā no tirgus dalībnieku iepriekšējā finanšu gada neto apgrozījuma.

23.3. Pārkāpuma ilgums

- 111 Saskaņā ar Noteikumu Nr.796 19.1., 19.2. un 19.3.apakšpunktu, ja pārkāpuma ilgums nepārsniedz gadu, saskaņā ar šo noteikumu 18.punktu noteikto naudas soda apmēru nepalielina, ja pārkāpums ilgst vairāk par gadu, bet nepārsniedz piecus gadus, naudas soda palielinājums nosakāms līdz 0,5 %, bet, ja pārkāpums ilgst vairāk par pieciem gadiem, naudas soda palielinājums nosakāms no 0,5 līdz 1 %.
- 112 Nosakot pārkāpuma ilgumu, vērtējams, vai lietas dalībnieku veiktās aizliegtās darbības konkrētajā iepirkumā uzskatāmas par atsevišķu pārkāpumu, vai vienotu pārkāpumu, kuru veido turpināta rīcība.
- 113 Ņemot vērā Lietā konstatētos apstākļus, KP uzskata, ka lietas dalībnieku aizliegtās darbības vairāk kā vienā iepirkumā, pat, ja iepirkumi notikuši ar laika distanci, kvalificējas kā vienots un turpināts pārkāpums. Pārkāpuma vienotais raksturs izriet no aizliegtas vienošanās katra dalībnieka īstenojā mērķa identiskuma (lietas dalībnieku rīcība vērsta uz vienu ekonomisko mērķi, kas kavē, ierobežo vai deformē konkurenci). Vienota un turpināta pārkāpuma esamību neietekmē par konkrētu periodu atrastie pierādījumi, to daudzums vai kontaktu biežums konkrēta laika perioda ietvaros, bet gan par visu pārkāpuma laika posmu no pierādījumiem Lietā izrietošais darbību vienotais raksturs. Tāpat saskaņoto darbību skaitam un intensitātei katrā gadā nav būtiskas nozīmes attiecībā uz pārkāpuma ilgumu, jo šie apstākļi tiek vērtēti, nosakot pārkāpuma smagumu. Līdz ar to nav pamata lietas dalībnieku turpināto rīcību, ko raksturo viens mērķis, vērtēt kā vairākus atsevišķus pārkāpumus.
- 114 Vienlaikus Lietā iegūtā informācija liecina, ka SIA “LIMBAŽU MELIO”, SIA “Bauskas meliorācija” un SIA “Meliorācijas eksperts” pārkāpuma ilgums nepārsniedz gadu. Līdz ar to noteiktais naudas sods par pārkāpumu smagumu nav palielināms.

²¹ AA 30.06.2015. spriedums lietā Nr.A43014713, *Empower u.c.*, 70.punkts

23.4. Pastiprinošie/ mīkstinošie apstākļi

- 115 Izvērtējot Lietas materiālus, nav konstatējami Noteikumu Nr.796 21.punktā minētie atbildību pastiprinošie un 23.punktā minētie vai arī kādi citi atbildību mīkstinošie apstākļi.

23.5. Galīgais naudas soda aprēķins

- 116 Saskaņā ar Noteikumu Nr.796 17.punktu kopējo naudas soda apmēru par vienu pārkāpumu aprēķina, summējot saskaņā ar šo noteikumu 18. un 19.punktu noteiktos naudas sodus. Galīgais naudas soda apmērs lietas dalībniekiem nosakāms šādā apmērā:

Tabula Nr.4

Lietas dalībnieks	Neto apgrozījums (EUR)	Naudas soda apmērs par pārkāpuma smagumu (%)	Naudas soda apmērs par pārkāpuma ilgumu (%)	Naudas soda apmērs, ievērojot pārkāpuma smagumu un ilgumu (%)	Naudas soda apmērs, ievērojot pārkāpuma smagumu un ilgumu (EUR)
SIA "LIMBAŽU MELIO"	628 095	2,5%	-	2,5%	15 702
SIA "Bauskas meliorācija"	1 135 041	2,5%	-	2,5%	28 376
SIA "Meliorācijas eksperts"	1 319 992	2%	-	2%	26 399

- 117 KP ir izvērtējusi arī SIA "Bauskas meliorācija" iesniegto lūgumu noslēgt administratīvo līgumu Lietuvā, kā arī apsvērumus saistībā ar administratīvā līguma saturu. Ņemot vērā, ka SIA "Bauskas meliorācija" apsvērumi būtībā atbilst aicinājumam izbeigt Lietu pret SIA "Bauskas meliorācija", kam, izvērtējot lietā iegūto informāciju un pierādījumus, KP nepiekrīt, KP nesaskata iespēju noslēgt administratīvo līgumu ar SIA "Bauskas meliorācija".

Ņemot vērā iepriekš minēto un pamatojoties uz Konkurences likuma 8.panta pirmās daļas 3. un 4.punktu, 11.panta pirmo daļu, 12.panta pirmo, trešo un sesto daļu, Administratīvā procesa likuma 8., 13., 14.¹ pantu un 66.panta pirmo daļu, kā arī Ministru kabineta 29.09.2008. noteikumu Nr.796 „Kārtība, kādā nosakāms naudas sods par Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā un 13.pantā paredzētajiem pārkāpumiem” 3., 13. – 17.punktu, 18.4. un 19.1. apakšpunktu, Konkurences padome

nolēma:

- Konstatēt Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā noteiktā aizlieguma pārkāpumu SIA "LIMBAŽU MELIO", SIA "Bauskas meliorācija" un SIA "Meliorācijas eksperts" darbībās.
- Uzlikt SIA "LIMBAŽU MELIO" naudas sodu 15 702 *euro* (piecpadsmit tūkstoši septiņi simti divi *euro*) apmērā.
- Uzlikt SIA "Bauskas meliorācija" naudas sodu 28 376 *euro* (divdesmit astoņi tūkstoši trīs simti septiņdesmit seši *euro*) apmērā.

4. Uzlikt SIA "Meliorācijas eksperts" naudas sodu 26 399 *euro* (divdesmit seši tūkstoši trīs simti deviņdesmit deviņi *euro*) apmērā.
5. Izbeigt lietas izpēti daļā par Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā noteiktā aizlieguma pārkāpumu SIA "JOE", IK "Firma Meliors", SIA "3C", SIA "TERRA TOPO", SIA "RR Ģeodēzija", SIA "Ģeo Eko Risinājumi", SIA "Topo Risinājumi", SIA "Jelgavas Būvuzraugs", IK "J.O.Melio" un SIA "Jelgavas meliorācija" darbībās.
6. Uzlikt par pienākumu SIA "LIMBAŽU MELIO", SIA "Bauskas meliorācija" un SIA "Meliorācijas eksperts" naudas sodu 45 dienu laikā no šī lēmuma spēkā stāšanās dienas ieskaitīt valsts budžetā (Valsts kasē, reģ. Nr.90000050138, kontā LV78TREL1060001019900, kods TREL22), norādot lēmuma par naudas soda uzlikšanu numuru un datumu, un 10 dienu laikā pēc naudas soda samaksas paziņot par to Konkurences padomei.

Saskaņā ar Konkurences likuma 8.panta otro daļu Konkurences padomes lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no šī lēmuma spēkā stāšanās dienas.

Priekšsēdētāja

S.Ābrama